

mer for Pengenes Anbringelse og Anvendelse.

I dansk Sociallovgivning har Princippet Hjælp til Selvhjælp vundet national Hævd, og der er opnaaet store sociale Resultater ud fra dette Synspunkt. Det gælder om ogsaa overfor den foreliggende Jordreform, at dette Princip skydes stærkt i Forgrunden, blandt andet derved, at en Del — maaske en ikke helt ringe Del — af Statstilskuddet til Jordreformen kommer til at staa i direkte Forhold til de unges personlige Indsats, i direkte Forhold til det Beløb, som de unge op gennem Ungdomsaarene har sparet sig sammen. Der klages ikke saa sjældent over, at der i vore Dage gøres alt for lidt for at lære de unge at gaa ind under Ansvar og Pligter. Det skal jeg ikke udtale mig om; men Samfundet bør i hvert Fald være paa Vagt overfor alt, hvad der fra dets Side kan bidrage til at tage Ansvar og Pligter fra de unge. Thi svækkes deres Følelse for Ansvar og Pligter, vil selv de bedste sociale Reforme, ogsaa den bedste Jordreform, være forgæves.

Der maa derfor sikkert først og fremmest fra Hjemmenes, fra Husbondernes, fra hele Befolkningens Side, men ogsaa fra Samfundets gøres et planmæssigt Arbejde for at lære de unge, at det er deres Pligt selv at arbejde med paa at skabe sig Hus og Hjem, at samle Midler til dette Formaal; og det bør siges saa stærkt, som det kan siges, til de unge, som lever i fortsat Haab om, at Samfundet skal gøre det hele, at de i Virkeligheden bygger paa Sand og medvirker til at stille Samfundet overfor en for det uløselig Opgave, nemlig den at opbygge Hjemmene her i vort Land. Det kan Samfundet ikke gøre. Men Samfundet skal ikke blot mane til Sparsommelighed — deri er jeg ganske enig med det ærede Medlem Hr. Rode —, men det skal ogsaa direkte opmuntre dertil, og det mener jeg kan ske i alt Fald overfor de unge derved, at der ydes en væsentlig Støtte til de Bestræbelser i vort Folk, der tager Sigte paa at fremme Sparsommeligheden hos Ungdommen.

Jeg vil derfor bede den højtærede Handelsminister om — maaske i Samraad med den højtærede Landbrugminister — at tage under den velvilligste Overvejelse at forhøje Tilskuddet til Tyendespareforeningerne ret betydeligt, selv om dette skulde komme til at gaa ud over de andre Tilskud, man ellers har tænkt at ville anvende i Jordreformens Tjeneste. Og samtidig vil jeg henstille, om der ikke kunde gives Bevillingen en videre Adresse, saa den kunde komme alle de Sammenslutninger til gode,

som vil virke i Forening til at fremme Sparsommeligheden hos de unge i By og paa Land. Derved fremmes en god Sag; derved styrkes Samfundets Grundvold, Eksistensen af de flest mulige selvstændige Hjem.

Endelig vil jeg gerne give min Tilslutning til de Udtalelser, som det ærede Medlem Hr. Henningsen henvendte til Undervisningsministeren vedrørende Privatskolerne's Forhold. Det er ogsaa mig bekendt, at der i mange Friskolekredse er et Ønske om, at Statstilskuddet, efter at det nu er blevet saa betydeligt, som det er, kunde blive udbetalt to Gange om Aaret, ligesom det ogsaa er mig bekendt, at Privatskolerne i Byerne meget gerne ønsker at komme ind under den samme Lov, som gælder for de private Skoler paa Landet, hvilket jeg finder meget rimeligt. Derfor vil jeg, navnlig med Hensyn til disse to Punkter, slutte mig til det ærede Medlem Hr. Henningsen og indtrængende bede den højtærede Undervisningsminister gøre, hvad der kan gøres, for at fremme disse to Ting.

Lemvig-Müller: En af de største Op-gaver, som i den første Tid maa løses, er Boligspørgsmaalet. Som Forholdene nu er, kan de ikke vedblive at være. Det er ganske uanstændigt at henvise Borgere, som er uden Lejlighed, til Fængsler og lignende. Det er nationaløkonomisk ufor-svarligt, at Stat og Kommune yder store Bidrag til Opførelse af en Mængde Barakker og daarlige Bygninger, i hvilke Beboerne sammenstoves, Bygninger, der senere, naar Forholdene har bedret sig, er ganske uanvendelige til Beboelse og kun har de brugte Materialers Værdi tilbage.

Staten skal ifølge de vedtagne Bolig-love yde Byggetilskud til Byggeföreninger og Kommuner; men disse Tilskud er langt fra tilstrækkelige, i Særdeleshed naar man tager i Betragtning de uhyre Omkostninger, som er forbundne med Byggeriet, hvorved Lejen for 2—3 Værelsers Lejligheder, uden dog at dække Renten af de indskudte Kapitaler, er fra 1000 til 1500 Kr., ofte mere. I Særdeleshed ved de Bjendomme, Kom-munerne har opført, er Forholdet ganske meningsløst. Det private Byggeri staaer stadig stille, og Bolignøden bliver stedse større. Regering og Rigsdag maa derfor have Opmærksomheden særlig henvendt paa disse Forhold.

Den nedsatte Boligkommission har dette Spørgsmaal til Behandling; men inden Afgørelsen kan foreligge, hengaar der lang Tid, og inden Resultaterne foreligger, er Bolig-nøden stedse blevet større. Det er givet,